

**Проект Закону України «Про
внесення змін до деяких законів
України щодо стимулювання
виробництва електричної енергії з
альтернативних джерел енергії на
ринкових засадах»**

*(Запровадження моделі Feed-in-premium
або Контрактів на різницю)*

Розроблення законопроекту є вимогою чинного законодавства

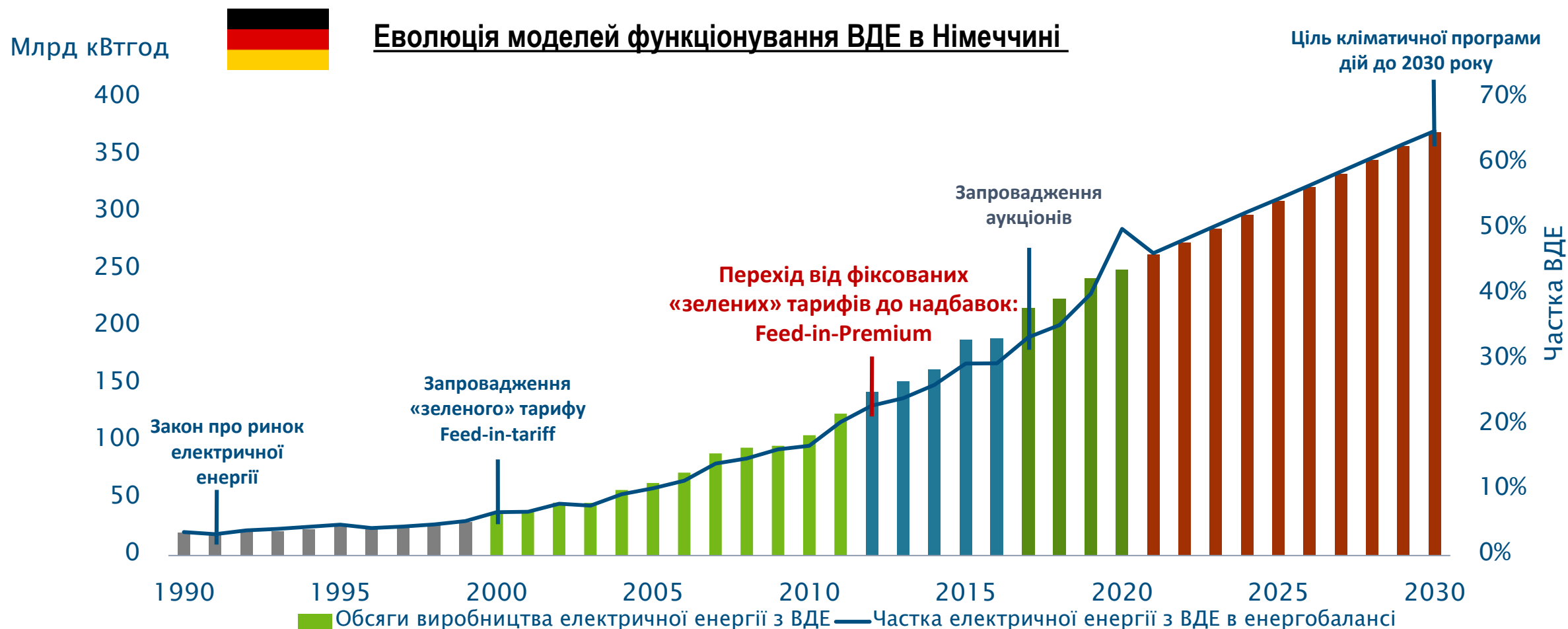
- 01 серпня 2020 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» № 810-IX.
Прикінцевими та перехідними положеннями Закону України № 810-IX передбачається, зокрема:
Кабінету Міністрів України розробити та подати до Верховної Ради України законопроект про надання права виробникам електричної енергії з альтернативних джерел енергії виходити з балансуючої групи гарантованого покупця та вільно продавати електричну енергію на ринку з можливістю отримання компенсації у вигляді різниці між встановленим "зеленим" тарифом або аукціонною ціною та ринковою ціною, що не нижче, ніж ціна на ринку "на добу наперед". Тобто запровадження моделі Feed-in-premium або Контрактів на різницю.
- Розроблення відповідного законопроекту є однією з домовленостей із сторони органів державної влади відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлюваної енергетики в Україні.
- У Директиві про відновлювану енергію (ЄС 2018/2001) ринкові моделі підтримки (Feed-in-premium/Contract for difference) визначені як стандартні схеми підтримки у Європі для установок ВДЕ встановленою потужністю більше 500 кВт.

Перехід до функціонування генерації з ВДЕ в ринку електричної енергії (Feed-in-premium/Контрактів на різницю) є одним із етапів розвитку галузі відновлюваної енергетики після моделі фіксованого «зеленого» тарифу

Аукціони – спосіб визначення вартості електричної енергії

Feed-in-premium/Контракти на різницю – модель функціонування виробників з ВДЕ в ринку електроенергії

В Польщі передбачено проведення аукціонів із застосуванням моделі Контрактів на різницю

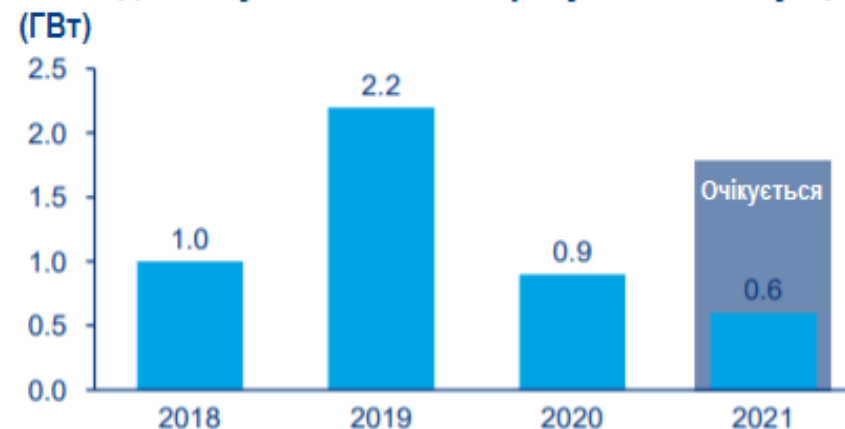

Source: Wood Mackenzie

- Довготривала підтримка на ринкових умовах
- 15-річні контракти на різницю
- Проведення аукціонів до 2026 року

Розподіл потужності ВЕС за результатами аукціонів

З метою імплементації моделі Feed-in-premium/Контрактів на різницю Міненерго разом із заінтересованими органами влади та організаціями розроблено законопроект

На виконання рішення Антикризового енергетичного штабу та з метою імплементації положень Закону № 810-IX Міненерго наказом від 07.08.2020 № 493 було утворено Робочу групу, в рамках якої створено робочу підгрупу із розроблення відповідного законопроекту.

До розроблення відповідного законопроекту були активно залучені:

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект
Енергетичної
Безпеки

Отримано пропозиції:

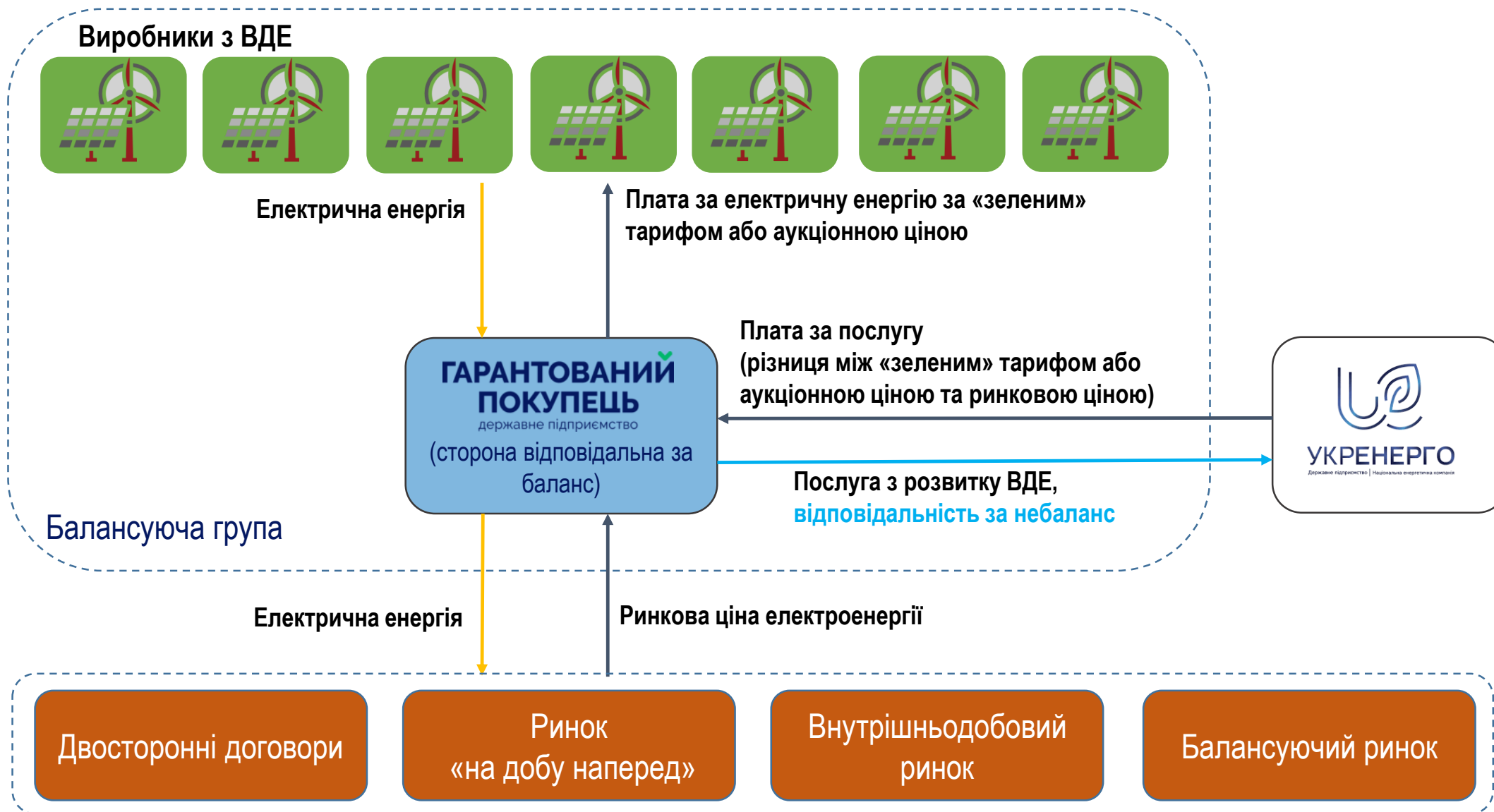
Європейсько-українське
енергетичне агентство
European-Ukrainian Energy Agen

Біоенергетична асоціація України

Поточна модель функціонування виробників з ВДЕ в ринку електричної енергії передбачає продаж виробленої електричної енергії одному суб'єкту - гарантованому покупцю в рамках балансуєної групи гарантованого покупця (модель Feed-in-tariff)

Схема функціонування ВДЕ в ринку електричної енергії в умовах запровадження моделі Feed-in-premium/Контрактів на різницю

Плата за послугу (різниця між «зеленим» тарифом або аукціонною ціною та ринковою ціною за відпущені обсяги у розрахунковому періоді)

Потенційні варіанти визначення розміру плати за послугу виробникам з ВДЕ, що здійснюють самостійний продаж електроенергії на ринку

Погодинна ціна продажу електричної енергії на РДН.

Середньомісячна ціна продажу електричної енергії на РДН:

- для окремого типу альтернативного джерела (СЕС, ВЕС, інші), залежно від профілю генерації (німецька модель);
- єдина середня ціна РДН без зважування по типам ВДЕ (польська модель).

Середньорічна ціна електричної енергії розраховується в Нідерландах. Нові об'єкти в Німеччині з 2023 року будуть отримувати надбавки на щорічній основі.

З метою забезпечення гнучкості при визначенні розміру компенсації відповідне право визначати механізм розрахунку ринкової ціни пропонується надати НКРЕКП. При цьому, розмір компенсації не повинен перевищувати різницю між «зеленим» тарифом або аукціонною ціною та ціною на РДН або за двосторонніми договорами.

Ключові особливості законопроекту в частині запровадження моделі Feed-in-premium/Контрактів на різницю

Договір виробника про надання послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

Укладається між виробником з альтернативних джерел та гарантованим покупцем.

Підтримка усіх майбутніх об'єктів в рамках аукціонної моделі відбуватиметься виключно за моделлю Feed-in-premium.

Виробники з альтернативних джерел, які не входять до балансуєної групи гарантованого покупця, надають гарантованому покупцю послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

Послуга передбачена діючим механізмом ПСО (Ст 62. ЗУ «Про ринок електричної енергії»).

Гарантований покупець здійснює оплату вартості послуги виробникам за відпущену на ринку електричну енергію згідно з порядком, визначеним НКРЕКП.

Плата за послугу надану виробником з ВДЕ гарантованому покупцю.

Порядок визначення вартості послуги у розрахунковому періоді затверджується Регулятором. Плата не може перевищувати різницю між встановленим «зеленим» тарифом або аукціонною ціною для об'єкту електроенергетики та ціною на РДН або за двосторонніми договорами, що склалася за розрахунковий період.

Визначається нормативно-правовими актами Регулятора.

Переваги запровадження моделі Feed-in-premium/Контрактів на різницю

Підвищення ліквідності ринку за рахунок збільшення кількості окремих гравців.

Повна відповідальність за небаланс виробників з ВДЕ, що стимулюватиме підвищувати точність прогнозування відпуску електричної енергії.

Посилення економічних стимулів для розвитку балансуючих потужностей, систем накопичення енергії, регулювання обсягів відпуску електричної енергії, систем керування попитом.

Участь виробників з ВДЕ у балансуючому ринку на рівних із іншими учасниками умовах, що дозволить оператору системи передачі залучити ринкові механізми для збалансування режимів роботи енергосистеми в економічно – ефективний спосіб.

Можливість укладання довгострокових договорів зі споживачами, які зацікавлені у купівлі «зеленої» електроенергії.

Ринкова інтеграція ВДЕ через модель Feed-in-premium/Контрактів на різницю дозволить збільшити частку ВДЕ в енергобалансі та досягти стратегічних цілей України.